

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110208640
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8110208640.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Milana Majerníka v právnej veci žalobkyne: mal. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C., D. XXX/XXX, zastúpená zákonnými zástupcami: 1. E. B., nar. XX.X.XXXX, 2. D. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom C., D. XXX/XXX, právne zastúpená: JUDr. Jozef Elsner, advokát, Sabinovská 65, Lipany, IČO: 42073952, proti žalovanej: Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana Prešov, IČO: 00610577, so sídlom v Prešove, Hollého 14, právne zastúpená: Advokátska kancelária GOGA a spol., Kupeckého 4, 040 01 Košice – mestská časť Juh, IČO: 36 863 947, za účasti intervenienta na strane žalovanej: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 398.327,02 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 10C/74/2010-491 zo dňa 8.12.2022, takto jednohlasne

rozhodol:

Mení rozsudok vo výroku I. v časti úroku z omeškania tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 89.581,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol tak, že:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 89.581 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,6 % ročne od právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% za stratu času v trvaní 1 hodiny, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Súd vec právne posúdil okrem iného podľa ustanovenia § 444, § 517 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky

č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 2, § 4 ods. 2, § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu 1.4.2010 domáhala od žalovanej pôvodne zaplata sumy 398.327,02 eur s príslušenstvom na základe tej skutočnosti, že zo strany žalovanej nebola žalobkyni, resp. jej matke pred pôrodom a pri pôrode poskytnutá správne zdravotná starostlivosť, čo spôsobilo, že žalobkyňa je na základe toho ťažko zdravotne postihnutá v oblasti mobility a orientácie.

4. Okresný súd Prešov medzitýmym rozsudkom č.k. 10C/74/2010-333 zo dňa 9.7.2015 určil, že žalovaná zodpovedá za škodu na zdraví žalobkyne titulom sťaženia spoločenského uplatnenia v súvislosti s jeho poskytovaním zdravotnej starostlivosti v dňoch 20.7.2006 až 21.7.2006 v rozsahu 50 %, zároveň zamietol návrh v časti náhrady škody na zdraví titulom bolestného a náhradu trov konania o nároku náhrady škody na zdraví titulom bolestného účastníkom navzájom nepriznal. Zároveň vylúčil na samostatné konanie nárok na náhradu škody titulom nemajetkovej ujmy. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť vo vzťahu k sťaženiu spoločenského uplatnenia 16.1.2017.

5. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 8Co/298/2015-371 zo dňa 28.11.2016 odvolací súd potvrdil vyššie uvedený rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí návrhu v časti náhrady škody na zdraví titulom bolestného a vylúčení nároku na náhradu škody titulom nemajetkovej ujmy na samostatné konanie, zároveň odmietol odvolanie proti výroku o vylúčení nároku na náhradu škody titulom nemajetkovej ujmy na samostatné konanie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 29.11.2018 č.k. 8Cdo/165/2017-410 rozhodol tak, že dovolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28.11.2016, č.k. 8Co/298/2017-371 odmietol a žalobkyni nepriznal náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej.

7. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil skutkový stav, na základe ktorého dospel k záveru, že žalobe je nutné vyhovieť, i keď nie vo finančnom vymedzení požadovanom žalobkyňou. Medzitýmym rozsudkom súdu prvej inštancie bolo ustálené, že žalovaná zodpovedá za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne v rozsahu 50 %. Zo znaleckého posudku č. 84/2022 znaleckej organizácie v odbore zdravotníctvo a farmácia forensic.sk vyplýva, že celkový počet bodov vo vzťahu k sťaženiu spoločenského uplatnenia žalobkyne predstavuje 15.620 bodov. Pri hodnote bodu 11,47 eur (345,48 SK) v roku 2006 a pri ustálení bodového ohodnotenia 15.620 bodov (11,47eur x 15.620 bodov = 179.162,- eur), z toho bolo právoplatne priznané medzitýmym rozsudkom sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 50 %, dospel súd v zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. k výslednej sume 89.581,- eur, ktorú žalobkyni priznal a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

8. Z prisúdenej istiny súd priznal úroky z omeškania v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa požadovala úrok z omeškania d právoplatnosti rozsudku až do zaplata, preto súd postupoval v zmysle dispozičnej zásady. Ku dňu 3.2.2010 (návrh mimosúdnej dohody žalobkyne vo vzťahu k žalovanej) výška úrokov z omeškania predstavovala 9 % ročne, súd prvej inštancie priznal úroky z omeškania vzhľadom na § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. vo výške 14,6 % v zmysle návrhu právneho zástupcu žalobcu a dispozičnej zásady.

9. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 v spojení s § 262 ods. 1, ods. 2 zákon č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), tak že žalobkyni vzhľadom na plný úspech v konaní priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. Výrokom IV. súd rozhodol o priznaní náhrady trov konania za stratu času žalovanej vzhľadom na neskoro oznámené omeškание právneho zástupcu žalobkyne v trvaní 1 hod na pojednávanie.

11. Proti rozsudku v časti výroku I. týkajúceho sa výšky úroku z omeškania podala žalovaná odvolanie včas z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaná nesúhlasí s právnym posúdením súdu prvej inštancie, že výšku úroku z omeškania môže určiť žalobkyňa v zmysle dispozičnej zásady, nakoľko sa nejedná o zmluvne dohodnutý úrok medzi stranami sporu. Žalovaná navrhovala žalobu v časti úroku z omeškania

zamietnuť. Pokiaľ súd vyhodnotil nárok na úrok z omeškania uplatnený žalobkyňou ako dôvodný, žalovaná má za to, že ho je možné priznať len v medziach zákonnej úpravy, čo do jej maximálnej výšky. Z dôvodu, že žalobkyňa požaduje úrok z omeškania až od právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie, má žalovaná za to, že v zmysle § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. by sa výška úrokov z omeškania mala určiť k aktuálnemu obdobiu, kedy je vo výške 5 % ročne. Navrhla odvolaciemu súdu, aby výrok I. napadnutého rozhodnutia v časti úrokov z omeškania zmenil tak, že „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 89.581 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplataenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

12. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej žalobkyňa uviedla, že ak je návrh na úpravu úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zákonným návrhom, nemá výhrady voči tomu, aby odvolací súd zmenil výrok I. tak, ako žalovaná uvádza.

13. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

14. Podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

15. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 1.4.2010 sa domáhala zaplataenia sumy 398.327,02 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,6 % za obdobie odo dňa právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie až do zaplataenia požadovanej sumy náhrady škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplataenia.

16. Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Je dôvodné stotožniť sa s odvolacou námietkou žalovanej, že žalobkyňa úrok z omeškania požaduje až od právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie, teda je zrejmé, že omeškanie žalovanej je závislé od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie. Výška úrokovej sadzby má byť preto určená nie ku dňu návrhu na mimosúdnu dohodu tak, ako to v bode 35 napadnutého rozhodnutia konštatuje súd prvej inštancie, ale v čase rozhodnutia súdu, kedy je výška úrokovej sadzby pre občianskoprávne vzťahy podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. vo výške 5 % ročne.

18. S poukazom na uvedené dôvody, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. v časti výšky úroku z omeškania zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

19. Podľa § 396 ods. 1, ods. 2 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Odvolací súd postupom podľa § 382 CSP vyzval strany na vyjadrenie sa k aplikácii ustanovenia § 257 CSP vo vzťahu k žalobkyňi pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania.

23. Žalovaná v podanom vyjadrení nesúhlasila s aplikáciou § 257 CSP nakoľko žalobkyňa je od začiatku zastúpená právnym zástupcom. Žalovaná považuje za nespravodlivé, aby bola ukrátená o náhradu trov odvolacieho konania len z dôvodu, že žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu formulovala nesprávne žalobný návrh. Navrhla, aby odvolací súd priznal žalovanej plnú náhradu trov odvolacieho konania a vo vzťahu k žalobkyňi pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania neaplikoval § 257 CSP.

24. Žalobkyňa žiadala vo vzťahu k náhrade trov odvolacieho konania aplikáciu ustanovenia § 257 CSP.

25. O trovách prvoinštančného konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňa vzhľadom na plný úspech v konaní má nárok voči žalovanej na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

26. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, § 257 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalovanej trovy odvolacieho konania nepriznal. Súd prvej inštancie uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobkyňi sumu 89.581,- eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,6 % ročne odo dňa právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia. Odvolací súd vyhovel odvolaniu žalovanej a zmenil výšku úrokov z omeškania a priznal žalobkyňi úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne z priznanej sumy odo dňa právoplatnosti rozsudku. Žalovaná bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná, preto jej patrí náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

27. Odvolací súd má za to, že v prejednávanej veci je dôvodná aplikácia ustanovenia § 257 CSP. Dôvod hodný osobitného zreteľa odvolací súd vzhliadol v okolnostiach sporu, ako aj v sociálnej a finančnej sfére žalobkyne. Žalobkyňa sa súdnou cestou domáhala svojich nárokov, ktoré vznikli na tom skutkovom základe, že žalovaná pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti matke žalobkyne pred a počas pôrodu nepostupovala lege artis. V priebehu konania bolo preukázané, že miera funkčnej poruchy žalobkyne je 90 % a je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, bez akejkoľvek nádeje na zlepšenie svojho zdravotného stavu. Žalobkyňa si vyžaduje 24 hodinovú starostlivosť, stav je doživotný, neovplyvniteľný. Starostlivosť o osobu s takýmto ťažkým zdravotným postihnutím je okrem psychickej a fyzickej náročnosti aj veľmi finančne náročná. Vzhľadom na všetky okolnosti považuje odvolací súd za nespravodlivé zaťažiť žalobkyňu povinnosťou náhrady trov odvolacieho konania žalovanej, ktorá pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti nepostupovala lege artis.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).